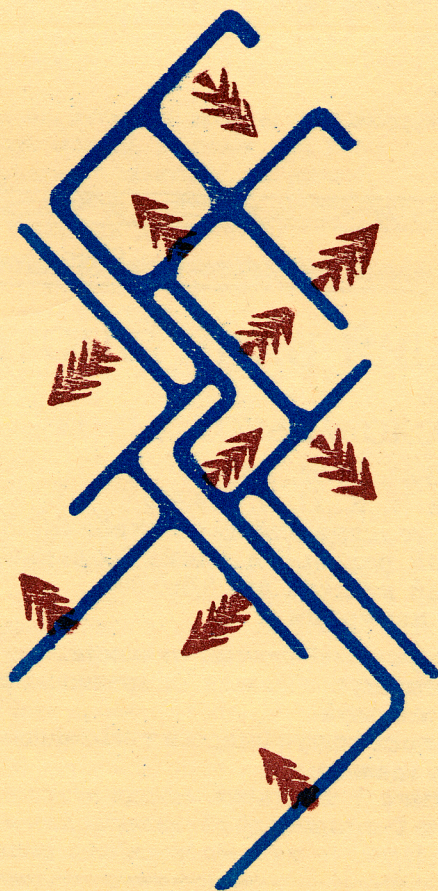

ПЛАСТОВИЧ

ШЛЯХ

ЗМІСТ Ч. 2.

	Стор.
<i>В. Кузьмович:</i> Виховання й Пласт	1
<i>Ст. Іваницький:</i> Формування пл. провідника а метода Пельмана	4
<i>Верес Роман О.В.О.:</i> Пласт а кооперативне будівництво	5
<i>В. М. Янів. Л.Ч.:</i> Значіння таборів в українськiм національнiм вихованню	7
<i>С. Левицький:</i> По той бiк Збруча	11
<i>о. Олександр Буцацький:</i> Пластові табори Новиків	13
<i>Одна з >Тих, що греблі рвуть<:</i> Як ми організуємо табори пла- стунок типу „Б“.	15
<i>Скв.т.м. В. Кархут:</i> Ремісництво в таборах	17
<i>Senior:</i> В останні дні	19
Урядові вісті	20
З пластового світу	23
Огляд пластових журналів	24

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

АКЦІЙНА СПІЛКА

ЛЬВІВ, УЛ. СЛОВАЦЬКОГО, Ч. 14

Тел. ч. 3-82, 52-92, і 75-32

Конто в П. К. О. ч. 149.000

Адреса телеграфічна: Землебанк, Львів

Жировий рахунок в Банку Польським у Львові

Акційний капітал зл. 5,000.000.

Власна каменіця

Виконує всякі банкові чинности.

Полагоджує перекази за границею до всіх місцевостях світа.

Перепроваджує інтереси у всіх місцевостях в краю і за границею.

Приймає і виплачує вклади в золотих і долярах.

Купує і продає цінні папери, девізи, валюти по курсу дня — на найкорисніших умовах

У всіх краях Європи і Америки власні кореспонденти

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЧАСОПИС ПРОВІДУ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ,
ПРИСВЯЧЕНИЙ СПРАВАМ ПОЗАШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.

LA VOIE DES ECLAIREURS BULLETIN DES CHEFS DE L'ORGANISATION
OUCRAÏNIENNE DES ECLAIREURS.
REDACTION ET ADMINISTRATION: LWÓW, SZASZKIEWYCZA 5. POŁOGNE.

PIK I. ЧИСЛО II.

ЛЬВІВ

ТРАВЕНЬ 1930

В. КУЗЬМОВИЧ (Дрогобич).

Виховання й Пласт.

I.

Колиб хто на питання, яка роля української пластової організації в житті укр. молоді, відповів: та роля очеркнена ідеологією й практикою сучасного скавтіngu, то, думаю, дав би відповідь не зовсім повну. Саме завданням отсих стрічок є, по змозі, показати, в чому треба таку відповідь доповнити.

Перш усього: який ідеал ставить собі сучасне виховання? Думаю — виховати чоловіка, що вмів би добре орієнтуватись у складному крутіжі сучасного життя й ставитися до цього життя під кожним оглядом активно. Це ідеал — у найзагальнішому сформулованні. Його можна більше або менше доповнити, відповідно до цього, яка суспільна група захоче його провадити в життя. Суть останеться та сама: ідеал людини активної зі суспільним наставленням.

Новість тут може не так у самому сформулованні цього ідеалу виховання, як ось у чому: давніше сенс навчання й виховання був у магазинуванні відомостей у голові дитини, — якби їх найбільше вложити. Тепер, важніша не скількість відомостей, а їх якість і добір, не сама формальна наука, лише формуюча цілу особовість людини виховна практика. Тепер пошукується прообразу людини зі сталевими нервами, упертою волею, неугнотому характері, людини з виробленим почуттям відповідальности, з життєвим оптимізмом, з духовістю, розуміючою й наставленою на всі прояви життя новітньої суспільности. Нові проекти шкільної практики, всі реформи виховання гонять за оманю того образу так само нервово й неспокоїно, як неспокоїно й нервово є загалом сучасна цивілізація. Реформатори виховання ріжних народів вичувають, що лише такий тип людини опреса могутньому тисненню, що його створює сучасне безоглядне суперництво держав, народів, культур. „Тип котрий не зуживається в непотрібних зворушеннях і шамотаннях, котрого з обраної дороги ніхто не зуміє зіпхати, одним словом тип найбільш економічний,

найбільше надійний, найбільш певний для життя нації^(*) ось та омана, ось прообраз людини сильної й повної!

Пошуканки за новим типом чоловіка й громадянина не ворушать незавидної дійсності українських шкіл. Їхнє важке матеріальне положення й сучасна гнітуча політична атмосфера припинює всякий розмах, а низький рівень духових заінтересовань середовища каменем придавлює кращі спроби установ і одиниць. З перспективи західно-європейської духової й матеріальної цивілізації наша шкільна дійсність страшенно мізерна. І молодь, що серед неї дозріває — у своїй масі — відбігає далеко від прообразу людини з повним і владним наставленням на оточення. Вона під оглядом фізичної бадьорости, духового вироблення й надбання потрібних у суспільному житті диспозицій стоїть дуже низько. На загал безрадна й мало активна, без великої амбіції вибитися понад буденщину, у якій потапає, не вміє бути упертою й систематичною в праці й легко знеохочується перешкодами, що їх у своєму житті стрічає. Словом, наша молодь проявляє великі недостачі характеру й волі, поминаючи зрозумілі — при примітивних засобах шкіл — недостачі формального образування.

Це, що так скажу, недостачі індивідуального виховання. Велику журу наводить критична оцінка української молоді як суспільної формації. Недостача продуманої системи громадського й національного виховання, відсутність доброї ідеологічної лектури, розбиття на верхах нашої національної й політичної думки впливає фатально на основи молодечого світогляду, з яким вона повинна входити у громадське життя, а саме, на її ідеалізм, романтику, стичний ригоризм. Гін до реформування світу, молодече бунтарство, і т. д. Ідеалізм не рідко стає на службу чужій ідеї, романтика густим серпанком заслонює дійсні суспільні рани, молодече бунтарство створює гін до анархії, а стичний ригоризм — своєрідне безділля. У здоровій суспільности, що дише цілою своєю поверхністю, молодь творить фермент нікому не шкідливий, навпаки відсвіжуючий філістерську буденщину. У нас, в атмосфері для свобідного національного розвитку непригожий, оці недостачі індивідуального й громадянського виховання молоді створюють непожадані труднощі, з якими суспільність не може дати собі ради, а які ослаблюють і її й молодь.

Винити в цьому молоді як це іноді в нас діється — справи не розв'язує. Все, що складається на підложа духовости людини й сферу почувань і акти волі, інтелігенцію й інтелект молодь має від української раси подостатком. А зрештою, недоцільно закидувати недостачі виховання тому, кого щойно належить виховати. Узагалі, дошукуватися вини є сенс лише тоді, коли її можна усунути, або направити. Пошукування закінчити лише сконстантуванням вини уроєної чи дійсної й більше нічим — це крайно нерозумно й шкідливо. Правдою є, що українську суспільність позбавлено всякого впливу на своє державне шкільництво, а рішачого на своє власне. З того

^{*}) З промови б. міністра Освіти п. Світальського на з'їзді кураторів у марті 1929 р.

слідує, що шкільництво це не має української виховної системи, ані українського виховного ідеалу. Через те й, далі, українська школа не вміє добути зі своєї молоді того тахітум тепер потрібної духової енергії, ані не вміє наставити стремлінь молоді на одну ясно очеркнену, зрозумілу мету. Правдою є те, що укр. нація з величезною натугою бореться за просте вдержання своєї власної духової й культурної індивідуальности, що за тим не має ані часу, ані енергії, ані засобів створити відповідне середовище, з якого молодь могла б пригорщами черпати все те, що її потрібно для розвитку. Алеж і правдою є те, що живий організм не дозволяє, щоби функція, яку сповняє орган, що мусить занидіти, — теж заниділа. Коли пропаде зоровий орган, тоді не зникає функція помічування зором, лише скріплюється відповідно дотик і слух. Коли національний організм в шкільництві не може мати заспокоєних своїх не лише голошених, але й відчутих суспільних і духових потреб, тоді він мусить функцію заспокоєння тих потреб перекинути на інші свої органи.

Однак наше виховне каліцтво не є тому загрозливим, щоби не можна його злагіднити. А, думаю, тому, що не є в ніс чинником громадської свідомости слідує правда: що в теперішній дієвий момент ахілевою п'ятою кожної нації є її духовість. Заник ідеалів, що ведуть до вищих цілей, заник цей особливо серед молоді, провадить до упадку моральних сил народу, а за тим до байдужности на свою долю, втечу до особистих вигід і матеріального добробуту, вкінці до національної загибілі, до знику політичних стремлінь нації. Ось і наслідком недоцінювання тої правди серед нашого громадянства витворилося таке догідне підложа під політичне розбиття, переперення тої трійливої атмосфери, якої подих розкладає молоду душу вже від зараня її свідомости.

Отож першою умовою усунення примари духової дегенерації нашої молоді атмосфери нашого громадського життя, є створення власного ідеалу, з поданням конкретних шляхів до його здійснення, словом, перевиховання тих, що самі хочуть виховувати. Лише в атмосфері узгіднених зусиль і суспільна мораль і літературна творчість і публіцистика зможуть взяти на себе функцію формування духовости молоді, коли цього школа у всій повноті зробити не може. Тоді для школи залишиться функція формального образування. Тоді й ідеал виховання, який, звісно, змінюється в залежности від даного укладу суспільних потреб і культурно-історичних впливів і лише тоді він просто проявиться й окрилюватиме й літературу й публіцистику й громадську етику. — Про це, що рівночасно мусить іти боротьба за впливи на свою школу, не згадую, як про річ самозрозумілу.

Другим органом, на який можна перекинути вироблення духовости укр. молоді це її організації. У сенсі повищих міркувань національним завданням тих організацій повинно бути: у сфері індивідуальній вироблення характеру й волі, у сфері громадській — тих духових диспозицій, які потрібні для життя в новітній організованій суспільности, а саме: почуття карности й послуху, зрозуміння організації й співпраці й почуття відповідальности. Ті завдання висуюває

на чоло виховання ще оден аргумент, що сягає в історію й у глиб расових вартостей української нації. Здається, її органічною хобою й одночасно прокляттям її політичної історії була відсутність почуття карності, підпорядкування й послууху, не розуміння авторитету влади. Мабуть тут і треба шукати найістотнішої причини тої дивної сипучости, яка не дозволила ні князям ні гетьманам, ні останній національній революції зробити з українського племена державну націю. Тому й з тим більшою настирливістю, бо під загрозою вічного рабства, мусимо особливий положити натиск на вироблення в нашої молоді тих духових прикмет, яких недостає паралізує наші збірні нормальній суспільности. Отже тимбільше бездержавній нації.

І ось у ствердженні того що найістотнішим завданням організації української молоді є вироблення певних психічних диспозицій, потрібних для життя в організованій суспільности, думаю, лежить те доповнення відповіді на питання про ролю Пласту в житті української молоді.

Формування пл. провідника а метода Пельмана.

Що таке метода Пельмана!

Цікаво буде нам пізнати, хто такий той Пельман і яка його метода, що про неї находимо такі цінні думки й таке признання у французьким журналі. Бо знайте, що Пельман є німцем, а про його школу плекання духа (Poehlmann's Geistes-schulung) довідається від кожного майже німця. Пельман — се визначний педагог і психолог, автор чимало наукових книжок, що вказують людині кудою й іти, щоби розвинути свої здібности й осягнути Велике в житті, книжок таких як наприклад: «Штука думання» (Die Kunst zu denken), «Тайна геніяльної творчости» (Das Geheimnis des genialen Schaffens), «Як зробити щастя» (Wie werde ich wahrhaft glücklich) і т. д. Пельман — се славний американський Сует Мердін. Мердін вказує у своїх книжках людині, що стремить на вершини, шлях до Добра й Правди. З його книжок можна чимало скористати, але звичайно багато людей по прочитанні їх не користає, в тім значінню, що не удосконалюються духово. Більшість прочитає книжку, признає, що се була дуже повчаюча лектура, але не вдумується глибше й не приновляє золотих вказівок автора у своїому житті.

Пельман пішов у тому напрямі дальше. Він заснував ще у 1894 р. свою тзв. «школу плекання духа» (Poehlmann's Geistes-schulung), з неї користали й користають тисячі людей і всі вони признають, що перероблення курсу плекання духа Пельмана дало їм дуже багато; по вказівкам Пельмана вони взнесли на ті соняшні вершини досконалого людського духа, — вони стали «щасливими».

Цікаво нам буде довідатися якою методою плекає Пельман духа у своїх учеників. Наука відбувається ту в дорозі кореспонденції. Курс Пельмана складається з 10 книжечок. В тих книжечках чимало статей і вправ, що вирабляють всі духові здібности людини. Наука розпочинається зовсім доцільно загальними гігієнічними вказівками й захоотою до вправлювання гімнастики, — виходячи з заложення, що в «здоровому тілі здорові душа». Дальше слідує вказівки й вправи, що до вироблення памяти, а треба признати, що у тій ділянці дійшов Пельман до справді великих вислідів,

Дальше вчить Пельман практичними вправами ясного, логічного думання. Метода Пельмана вирабляє змисл спостерігання, як також всі інші змисли, врешті плекає й вирабляє в людині сильну волю, без якої найбільше інтелігентний чоловік є лише автоматом. Його метода вчить витривалости, уваги й концентрації, будить і плекає добрі прикмети характеру. В книжечках Пельмана не знайдете ніякого сухого наукового матеріалу, нема там ніяких голосних теорій, що ніколи не даються в практиці перевести, — там стрінетеся зі строго індивідуальною наукою, що її стало можете приновити у практичному житті. Кожний ученик Пельмана є в сталім звязку з своїм вчителем і все, хотяй би він далеко мешкав, може він користати з рад і вказівок свого вчителя.

Цілий курс складається, як сказано, з десятиох книжечок (Abschnitte). Ученик дістає все точно один зошит. Він виконує вказівки й вправи, що є в нім, вповнює такий друк (Übungsblatt), що є долучений до кожного зошита на котрім то мусить подати, як виконав він подані вправи. Чимало вправ виконує ученик на тім друку, запитуючи про стрічні неясности. В той спосіб ученик є все під контролею свого вчителя. Ученик посилає вивопнений «Übungsblatt» до Пельмана, за кілька днів дістає поправлений з чимало цікавими й повчаючими вказівками разом з наступним зошитом і береться до перероблення його й так дальше. Кожний зошит можна переробити в трох тижнях, але зовсім природно, що ученик може потребувати до перероблення одного зошита більше часу, бо на перероблення цілого курсу він має повні два роки до своєї розпорядимости. Не думайте лише, що метода Пельмана вимагає нудних книжкових студій. Ніщо подібного. Більшу частину найважніших вправ виконує на проходах, в трамваї, залізниці і т. п. Вистарчає ту вповні пів години, евентуально навіть 15 минут денно. Не забувайте, що: «gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo!» Великих успіхів не осягається нараз, але витривалою, муравлиною й систематичною працею!

Кошти курсу (разом з 10 книжечками, що лишаються власністю ученика) виносить для заграниці 60 нім. марок + 10 марок за порто — разом 70 нім. марок, — отже около 160 зл. Та сума платна місячними ратами по 10 зл., в міру як перерабляєте курс. А впрочім, якщо зацікавила кого та справа, а сподіюся, що старших пластунів вона повинна зацікавити, то жадайте вичерпуючого проспекту, що його інститут Пельмана висилає зовсім без платно. В тім проспекті знайдете між іншими листи й свідоцтва ріжних людей — вчених, лікарів, професорів, інженерів і т. д., тих, що покінчили курс. З тих листів пізнаєте, скільки скористали ті всі люди для свого духового життя завдяки переробленню курсу методою Пельмана. Побачите, яка вдячність для свого вчителя й яка радість з їх нового життя пробивається з кожного слова їх листів. Вони осягнули те, за чим кожна людина жене кожную хвилину свого життя, над чим ломили й ломлять собі голови філософи всіх часів. Цей ідеал і стремління кожньої людини — се, що ми звичайно називаємо «щастям» а що осягається на тревало щойно після вироблення всіх духових здібностей і характеру до найвищих границь!

Адреса ось така:

Poehlmann's Geistes-schulung, München (Deutschland), Amalienstrasse 3.

подав — Ст. Іваницький.

ВЕРЕС РОМАН О. З. О. (Львів).

Пласт а кооперативне будівництво.

Одним із найважніших чинників у національному відродженні є кооперація, завдяки своїй подвійній природі, як чинника економічного й виховного.

Як чинник економічний є кооперація надзвичайно важна, бо дозволяє суспільностям бідним, як наша утворити великі капітали, конечні для розбудови торгівлі й промислу, що в свою чергу є передумовою незалежності в правдивому того слова значінню (бо-ж ніхто не стане перечити, що сама політична самостійність, без самостійності економічної, це не є нічо). Крім того в скооперованій суспільності місце конфліктів на соціальному підкладі так небезпечних для існування нації займає суспільна гармонія.

Позатим кооперація має величезне виховне значіння. Її ідеологія є подекуди згідна з ідеологією Пласту, бо таксамо вона старається людину-егоїста перемінити в одиницю свідому, що вона є лише колісцячком у великому суспільному організмі, а з другої сторони виховує віру в сили свої, згл. сили даної суспільності — отже, є школою, яка має виховувати громадян спосібних до самостійного державного життя.

Оцінюючи те величезне значіння кооперації для нашого національного відродження, Пласт повинен звернути на неї більшу увагу. В першу чергу належало би звернути увагу, щоби із загалу пластунів виробити свідомих кооператорів-рядовиків, які коли ввійдуть у життя причиняться до розбудови нашої кооперації, як участю в цих доступних їм кооперативах, так своїм впливом на довкілля.

До тої цілі належить зміряти через організування кооперативних курсів, викладів, кольпартажу кооперативної літератури поміж пластунами, а врешті через практичне заняття в пластовій кооперації. Її належало би розбудувати так, щоби в кождім осідку пл. частини була кооператива типу відповідного місцевим відносинам. (Нпр. недопустимим було би в селі де вже є споживчі кооперативи, відкривати конкурентійну споживчу кооперативу »Пласт«, а ту треба би вибрати нпр. кооперативу кредитову, кооперативу для виробу овочевих консерв ітп.) Врешті завершенням тієї кооперативної праці було би впровадження до другого іспиту вимоги знання в основному історії й теорії кооперації.

Крім того не менше важним завданням Пласту є ширення кооперації в масах. Дятого належало би дбати про вишколення із поміж пластунів добрих кооперативних організаторів. Для тої цілі мало би служити впровадження іспиту вмілости кооперативного організатора. В його програму входило би докладне знання історії та теорії кооперації, знання кооперативного законодавства, метод кооперативної праці, виглошення певного числа (4—5) популярних викладів по кооперації, або написання такого-ж числа статей на ту тему, а врешті організування одної кооперативи (значить заложення й забезпечення правильного розвитку) або провадження через рік діловодства в уже зорганізованій кооперативі зі замітним успіхом (значить »поставлення на ноги« кооперативи в занепаді, зглядно замітне поширення її кругу ділання). Цей іспит вмілости належало би зробити обовязковим для членів IV. уладу II. ступня.

Сама-ж робота пластунів на кооперативному полі мала би йти дорогою організування кооперативних курсів, викладів по селах та ремісничо-робітничих частинах міст, уділювання вказівок уже існуючим кооперативам, кладення основ під закладання нових, через пе-

реводження основуючих загальних зборів у місцевостях, ітп. Спеціальне завдання могли би сповняти куріні шкільні, організуючи та проводячи шкільні кооперативи.

Поза тою роботою, яка з конечности обмежувалася на певний округ доокола осідку частини, велику роботу на тому полі могли би сповнити пластові табори, сталі й мандрівні, та прогульки, з яких кождий повинен мати осібного референта кооперативної роботи, що мав би намітити програму кооп. праці й подбати про її зреалізування.

Врешті в райони із нерозбудованою кооперативною можна би головно в вакаційному часі висилати спеціальні кооператорські сталі, чи мандрівні табори, яких завданням було би розбудити там зацікавлення кооперативною й по можности допровадити там до зорганізування кооператив.

Врешті пластуни повинні дбати, щоби наш кооперативний рух не обмежувався на шаблянових формах кооперації сложивчої, кредитової й молочарської а обхоплював чимраз більше нових ділянок.

В сій ділянці праця не може бути теоретичною, бо-ж звісно »verba docent, exempla trahunt«. Тому пластуни повинні займатися організацією нових типів кооператив. І так по містах повинні повставати при пластових частинах кооперативні варстати, кооперативи для спільного державлення ґрунту, кооперативні пасіки, кооперативні фарми для годівлі дробу, кріликів, шовківниці, кооперативні фабрики перерібки овочів і ярин ітп. Вслід за тим, крім матеріальних користей, які принесуть такі кооперативи пл. частинам, вони будуть взором, по якому будуть їх організувати й інші.

Такий менше більше може бути обсяг праці Пласту на полі кооперативного будівництва. Коли Пласт розвине в тому напрямі діяльність, то сповнить велике діло для кращого завтра Народу.

В. М. ЯНІВ; Л. Ч. (Львів)
командант УУСП.

Значіння таборів в українськiм національнiм вихованнi.

Виховання це чинність незвичайно складна. В життю звикли ми легковажити т. зв. дрібниці. Зважити треба, що виховання складається саме з ряду дрібниць, які можуть мати на ціле життя вплив благородний або вбійчий. Це, що для одного буде дрібницею, має для другого основне значіння. Крім цього пам'ятати треба, що одна часто незамітна причина потягає за собою тисячі наслідків, один образ тисячі сполук-асоціацій. А все це залежно від обставин.

Прошу зважити, який вплив може мати артистичний акт жінки на мужчину й о скільки різнитися він буде від впливу на

юнака полово дозрілого, чи на малого хлопця-дитину. І ось малий примір дрібниці, які так часто лучаються: В кождім домі мабуть найдеться альбом з картками. Між ними одна, що зображує відбитку згаданого акту, друга є змісту релігійного (прим. муки давних христیان за віру). Двох малих хлопців близнят переглядає цей альбом; ніхто не зверне уваги, бо цеж дрібниця. Обі картки добором красок, виконанням, незрозумілістю змісту приковують увагу хлопців більше чим другі. Один глядить на одну, другий на другу. В обох уява родить образи й міркування. Чи думаєте, що це без пояснення, що один з них стане одиницею покрою «золотих молодців», а другий каратись буде по тюрмам за ідею? Кождий вік людини до одної й тої самої річи відноситься куди інакше!

Цих слів кілька для тих, що бажають других виховувати! Вони мусять зрозуміти вагу дрібниць. Крім сего зле товариство, привички, недотягнення в особистім вихованню полишили в нас всіх своє п'ятно. Це, що сьогодні для провідника не є вже ніяк шкідливе, а навпаки є часто самозрозуміле, стає для молодших в їхній інтерпретації погубним приміром. Хто не зуміє викоринити в себе наслідків занедбання дрібниць у власному вихованню, не зуміє запанувати над собою, щоби не давати нагоди до хибної часто інтерпретації свого поступовання, — цей повинен зрезигнувати з гори зі своїх добрих намірів! З другої сторони всі ці дрібниці треба використати. Сам інструктор цілим своїм єством і наставленням мусить бути приготований до сповнення покликання. Хто другого хоче вивести на патріота, сам мусить жар любови вітчизни носити в груди, щоби на кождий найменший прояв вмів дати відповідь ясну й скору, яка корінем сягає в глибину його єства. Така стихійна реакція, коротка й на позір дрібна, може мати більший вплив чим не один місяць говорення.

Річ в цьому, що те, що в одному комплексі подій переходить безслідно, може в другому викликати визначні наслідки. Табор є саме одним з таких комплексів, які ясно підчеркують найдрібніші події. Серед таборових занять знову під цим оглядом на перше місце вибивається таборова ватра.

В сучасній психології й педагогіці приписується вже належну вагу при вихованню впливови середовища, зовнішнім обставинам і доборови відповідних комплексів. Повстають навіть напрямки, які заперечують вроджености здібностей, а Watson основник найбільше скрайної теорії, побудованої на матеріалізмі, похваляється, що з кождої дитини зробіть, що забажаєте (як віддасть її на виховання зараз по вродженню): віртуоза, маляра, письменника чи вченого винахідника всіх ділянок людського знання.

Та проте годі заперечити, що думки одиниць є тісно звязані з тілесними оковами. Наш пластовий досвід вчить, що правдивий гарт душі можна стрінити лише в загартованім тілі. Чим більше фізичного труду за нами, тим більше соняшного вдоволення перед нами!

Початкову будову тіла маємо вроджену й цього навіть Watson не може заперечити. Ця будова тіла є залежна хоч би від здоровля батьків. Все це, що людина в даній хвилі посідає є вислідного ділення двох чинників: вродження (згл. дідичности) й впливу окруження (зл. виховання). Завданням виховання є усунути вроджені браки й хиби в першу чергу. Досвід каже, що й тіло дасться скріпити. Дальше виховання повинно вплинути на витворення цих цінностей, які самі в свою чергу змогли би впливати на одиницю, на її характер, на рід її поступовання в хвилі, як під впливом зовнішних обставин усвідомить собі хиби свого досьогочасного поступовання. В першу чергу треба увагу звернути на силу волі.

Модерне виховання звернуло увагу на пропорціональність ність у вихованню тіла й душі; тому й Пласт є так важним чинником в вихованню молоді, його світогляд наказує досягнути гармонію між тілом а душею. На витворення цієї гармонії найбільший вплив має табор, необхідна школа мандрівки, жерела гарту тіла, вічної молодости й сили.

І ту лежить основа національного значіння табору особливо для укр. нації, яка не може шкіль уладжувати по своїй вольній волі, яка дальше занедбала культуру своєї фізичної справности. Шляхом добору занять, без зайвих дискусій і пояснень табор усуває загально-національні хиби. І вже під цим оглядом він важний для націон. виховання.

З другої сторони мусить табор ці свої заняття звязати з загально національними змаганнями. Мусить дати для цих пояснення, що вони це є самоціллю. І тому конечно дати погляд на розвій народу в минулому й сучасному враз з заціпленням любови до змагань народу й свідомости доцільности й конечности самопожертви. Ця частина належить до стисло ідеолог. вироблення одиниці. Тут своє завдання сповнюють реферати, гутірки й дискусії, але в першу чергу можна використати всі найменші нагоди, щоби таборові заняття звязати з національними змаганнями. І тут саме виявляється конечність звернути увагу на всякого рода дрібниці, тим більше, що на дискусії й реферати не багато остане часу в таборі. Кожда найменша праця в таборі, відповідно вияснена набирає глибокого змісту! Як примір подам теренові роботи на Соколі. Робота сама по собі важка й невдячна. Але як інакше віднесуться до неї всі без виїмку пластуни, як усвідомиться їм: 1) конечність таборового життя й його значіння в розвою нації, 2) вагу фізичної справности для громадянина й жовніра, 3) момент, що самі для себе робимо, що власним трудом будуємо табор, який переживе нас, і з якого користатимуть десятки тисяч братів і синів, який свідчитиме десятки літ про нашу працю. Тоді ділає не цих кілька слів вияснення для націон. виховання, тоді ділає весь піт, який праця витисне з таборовиків, кождий мозіль надавлений на руці враз зі свідомістю, що не даром працюємо!

Вертаючи до цього, що табор викоринює загально націон. хиби, треба усвідомити собі, що серед довгих віків неволі за-

були ми думати категоріями вільного чоловіка. Нашу сонливість, лінивість, сантиментальність, журбу та стогін можна пояснити лише неволею. Про перебудову загально-національної, психіки мало говорити. Перебудова виrozumована й видискутована веде остаточно до почування насолоди в терпінню, до самозаперечення, а не родить бажаної сили. Така перебудова є безцільна, бо одиниці видається, що вона тим більше дає нації, чим більше терпить, а самозаперечення й терпіння затемнює образ головної цілі, що більше стає самоціллю.

Відродження нашої нації мусить іти по кличам модерної педагогіки, шляхом гармонійного відродження культу душі й тіла. А це досягнути може лише Пласт в сучасну пору. Знаний момент мандрівки потягає за собою забуте нами бажання змагань, пригод, перемог, конкістадорства. Це все лежить у основ кожної молоді, здорової нації. Правдива сила має в собі багато ірраціонального й інстинктивного. Сила вимагає перемог серед безжурних каскад сміху.

Створити цей тип чоловіка шляхом залізної карності, послуху й послідовності, шляхом кривавого труду, вічного змагання, безпереривного ряду перемог над оточенням, природою, собою — ось перше завдання табору в національній вихованню.

В основу другої сторінки націон. виховання, в основу повязання таборових занять з завданням нації лягло товариське співжиття. Товариське співжиття стає заохотою й спонукую до дальших зусиль. Взаємне довіря, зрозуміння, виrozumість, пошана й любов, ось цінності, якими всіх таборовиків має звязати табор в одну родину. Героїв дозволяє витворити певність, що за ними гурт подібних до них, що колись цей гурт згадає про героя не злим — тихим словом, що його смерть не потягає за собою смерті ідеї, але навпаки стає понукую до дальшої діяльності. Почуття єдності, лучності одиниці з масами, маси з одиницею дозволили витворити культ безіменного героя, без якого булиб трупи, що гинулиб без зрозуміння, гнані силою до бою, а не було би героїв! Лише внутрішня суцільність враз з довірям до товаришів спільної ідеї творить героїв і дозволяє здійснити ідею.

Щойно на цій основі будуємо усвідомлення ідеї. На одній з перших горжественних хвиль в таборі, прим. при першій ватрі слід в образний, приступний приступний спосіб представити вагу й завдання табору й вияснити шляхи, якими змагаємо до цілі. До цих слів навіязувати будемо кожде найдрібніше заняття. Очевидно всі заняття мусять бути пляново розміщені й мусять відповідати словам. Тоді зможуть вони викликати любов до себе.

В лекціях треба зобразити коротко історію України в її найважливіших хвилях. Найліпше подавати зразкові, повні примірів життєписи героїв або образно зобразити славні героїські події. Зокрема найбільше уваги присвятити героїським змаганням останніх визвольних змагань. Всі річниці, які припадають на час таборювання, мусять бути відповідно відсвятковані. Зі старшими

можна вести ідеологічні гутірки, найкраще на основі вибраної лектури.

Не вільно при цім забути про пісні. Сам добір пісень дає асоціативне доповнення сказаного. Пісня виповнює вільний час, упрямлює його й виховує. Підчас супочинку команда табору найде доступ до всіх таборовиків і вислухає їх думок і завваг. Щире братерське відношення команди до таборовиків при задержанню карності й авторитету є найважливішою передумовою вдачі табору.

Та найважливішою хвилею, як згадано, є таборова ватра. Вона має бути звершенням всего життя, дає словне або символічне пояснення всего цього, що робиться цілий час, крім сего ватра має в собі первні товариського життя й дає нагоду минулі, славні часи сполучити з сірим буднем сучасності й славним майбутнім. Хто до ватри не вміє поставитись серйозно, цей профанує ціле пласт. життя.

І коли ватра зі сумерком засяє прийдуть до нас серед казок князів й героїв. Сильніше забажаємо, щоби наші діла були гідні прадідних зусиль.

Молодий бандурист вирве нас із роздумувань і снів. Заспіває, як то славно за Батька Богдана було.

А опісля бандура заплаче, «що лиха доля в гості прийшла», але не довго буде сумувати,

»Ти воскреснеш моя Україно,

В своїм блеску і славі своїй!»

І як сповнення пророцтва понесеться грімка пісня визвольних змагань.

А учасник великого здвигу скаже нам, як грали дзвони в Софійському соборі в дні 22. січня, коли кордони зникали на укр. землях.

Палкий вірш поставить перед очі криваві картини жорстоких боїв.

1 затужить бандура з стрільцем, що впав біля окопів.

2—3 хвилини могильної мовчанки вшанують пам'ять героїв.

А потім скажемо, що на обрію заграва золотом сяє... І іскри спалахнуть вогнем при ватрі... — Вже Велик будиться зі сну віків... що долю треба йому кувати...

І понесуться слова пласту, присяги й молитви до Бога...

С. ЛЕВИЦЬКИЙ — (Львів).

По той бік Збруча.

Не багато часу минуло від того часу, як ми у першій числі ПШ висловили гадку, що розвій подій на Східній Україні не піде по лінії насильно нині насаджуваних чужих Українській Нації ідеологій. По великих здвигах національних у минулому вже можна судити,

що „спокій“ на Світській Україні тільки часовий, позірний, що ідеологія „Комсомолу“ й „юних піонерів“ мусить згодом уступити здоровій ідеології праці для цілого людства крізь свободну, творчу працю для добра свого народу, що тільки крізь повну незалежність і суверенність Української Нації може йти дійсний поступ матеріальної й духовної культури Української Нації. Не багато часу минуло, але зайшли випадки на Світській Україні, які потверджують наші висновки.

В Харкові йде нині судовий процес проти кількадесяти українських громадян за належання до підпольної організації „Союза Визволення України“ й „Союза Української Націоналістичної Молоді“, що ставили собі за мету визволення України. Ходу сего процесу не будемо тут за нашими політичними часописами повтаряти. Зазначимо тут тільки певні рефлексії, які насуваються кождому з пластових діячів, які піймають Пласт не як витвір льокальних галицько-українських обставин, галицького провінціалізму, але як змагання всего українського покоління до віднови нашого провінціально-затухлого, розбитого на атоми нераз у маловажних справах, українського громадянства. Той всеукраїнський характер Пласту зазначився м. і. в тій надзвичайно-живій обставині, в повоєнному ренесансі Українського Пласту на всіх землях, де живе тільки український нарід: Галичина — Волинь — Підкарпатська Україна — Буковина — еміграція в Польщі, Чехословаччині — Франції — Америці створили у себе міцні кадри Українського Пласту, нераз творячись і незалежно від себе, але все переняті одною ідеологією, спільною для всіх українських пластових відділів. А сила виховної й організації обявилася хоч у тім, що Український Пласт у своїм повоєнним поході побив висотою й вартістю своїх виховних цілей і метод і організаційно усі інші організації української молоді й нині вже виховав не тільки ряд одиниць, що сміло, енергійно й уміло ведуть увесь тягар пластової праці й організації, але віддав і позапластовим кругам і організаціям вироблених організаторів, які ту своєю умілістю завдячують дослідним методам Українського Пласту. І обєднуюча сила УПУ велика. Хто тільки тісніше працював у УПУ, той знає, як на ґрунті пластовім затихали партійні спори, як для ідей Пласту резигнували нераз „партійні“ з поглядів і симпатій, які поза Пластом ставали причиною лютого розярнення й братовбійчої боротьби. На ґрунті Пласту обєдналися вся українська молодь католицька й православна, востанне й протестантська.

Так само обєдналися і молодь пластова англійська й американська, двох найсильніших нині націй світа, що дійсно а не фіктивно є нині панамі світа.

Харківський процес показав дійсне, неушмінковане обличчя Світської України. Він ясно й чітко вказує, що праця для Українського Пласту є там можлива й бажана. Сама наша ясно ідеологічно обєдлена й організаційно вироблена організація надається до сего, щоби вона стала й на Світській Україні тим, чим вона є на наших землях, де живе український народ. Через харківський суд пересунилися як підсудні й свідки, що в свій час були організаторами Укр.

Пласту на Україні (Біла Церква, Винниця). Чи скорше, чи пізніше Пласт на Сов. Україні буде, та він мусить мати зглядно надалі задержати всі ті в горі виказані ціхи. У своїй діяльності пластовій мусимо се собі освідомити. У нас усе ще дримають нахили давних десятиліть: романтичні симпатії до певних провінціоанальних святощів, брак ширшого погляду, дух анархії або слабої віри, яка обявилася в тім, що по першім, нераз надто великім запалі, приходить апатія, брак витривалости і т. п. Над ними вкінці Пласт переходить до порядку денного, але, освідомлюючи собі існування таких „фактів“, треба й освідомити собі й потребу боротьби з такими „фактами“ на всіх фронтах, бо й ріжні сили рахують на ослаблення а то й знищення Українського Пласту. Та не до оборони кличемо тільки! До офензиви, до офензиви на нашу, поневірювану ріжними спекулянтами, українську молодь, усюди, де вона тільки живе. Такий процес, як харківський, вказує нам саме на ті великі можливості, які нині лежать перед великою Пластовою Ідеєю.

О. ОЛЕКСАНДЕР БУЧАЦЬКИЙ (Львів).

Пластові табори Новиків.

В цій статті хотів би я подати короткий нарис досьогочасного розвитку таборів Новиків, як також поінформувати широкі круги нашого громадянства про пляни на будуче. На самому вступі мушу зазначити, що українська суспільність присвячувала досі досить бачну увагу нашій праці й своєю оцінкою видатно морально нам допомагала. Не входячи в аналізу цього становища нашого громадянства себто не розбіраючи, чи спиралося воно на розумінню важливости нашої праці, чи на сантименті родичів — мушу признати, що розвій наших таборів у великій мірі залежний від довіря й заохоти, якою воно нас наділювало.

Минає 4 роки від з тої хвилі, як проф. Мих. Іваненко з Дрогобича, зібравши в митрополічій віллі в Корчині 11 малих новиків, зорганізував перший табір Новиків. Розуміється, що не можна його назвати табором в стислім розумінню цього слова, бо мала кількість учасників не давала змоги переводити в цілости таборної програми. Та всетаки початок зроблено. У висліді цей перший табір показав, як важливою ділянкою в пластовому вихованню Новика є таборування й переконав про konieczність розбудови таких Таборів.

В другому таборі (1927 р.) згуртовано під проводом проф. Іваненка уже 30 учасників приміщено їх у селянських хатах в Підлютому. Цим разом Табор поставлено й переведено зовсім пляново. Одначе брак відповідного приміщення дався сильно відчувати й часами сильно перешкаджав в праці. Зарадити тому можна було тільки через поставлення відповідного, до таборування новиків приміненого будинку

Тимчасом матеріальна спроможність У. П. У. була так слаба, що будова такого лишилась наразі тільки пляном.

Третій табір (1928 р.) Новиків під проводом моїм згуртував 80 учасників, приміщених в просторому будинкові Санаторії в Підлютому, яку на літний час відступив Ексц. Митрополит Головні Управі Уладу Новиків. Цим разом табір не обмежувався тільки до дітей зі Львова й Дрогобича, як це було в передніх роках, але зібрав їх з цілого краю: з Рогатина, Тернополя Коломиї, Золочева, Станиславсва, Калуща, Лежайска, Кракова й і. Лікарський нагляд спочивав в руках лікаря Д-ра Мандзика а педагогічний в руках проф. Б. Закляньського. Положення табору дозволило на повне переведення таборової програми. Рівночасно помітно зросло зацікавлення серед старшого громадянства, яке частіше й у більшому числі відвідувало Табір. Висловом цього інтересу були численні статті у нашій пресі, де автори приглянувшись таборному порядку й системі підносили велику вагу пластового виховання. Для пригадки наведу кусок фейлетону Д-ра Дмоховського в «Новому Часі» (ч: 107, 108, 109). »Іхав я як батько подивитися на діти (старшу в таборі на Соколі й молодшу в таборі Новиків), в друге як лікар, врешті як громадянин, щоби самому побачити вислід переведення пл. ідеї в життя. І мушу сказати, що з кожної точки, з якої я підходив до помічання цього таборового життя, його впливу на душу й тіло дитий, вислідами я був захоплений просто очарований«.

Це зрозуміння користи пластового виховання дитини, ще більше ясно виступило в 1929 році, коли до Табору зголосилось 177 учасників супроти чого Команда Уладу Новиків мусіла створити 2 Табори — один на дазньому місці в Підлютому — а другий в Підгородцях над Стриєм. Тим разом згуртували Табори дітей не тільки з Галичини, але також з Волині, Королівської Гути, Каліша, Бидгощі, Ченстохови. Зацікавлення громадянства, ще більше зросло й Табір відвідали багато наших визначних громадян та заморських гостей. Та не тільки наша інтелігенція цікавиться таборами Новиків, але також і сільське населення дуже прихильно ставиться до нашої праці. Особливо прихильне становище заняли громадяни села Підгородець, де — як оловідає Д-р. Гірняк — дуже часто відвідували Табір, а молоді хлопці через цілий тривок табору держали ніччу варту, щоб обороняти Табір перед евентуальним нападом.

Стільки було би про досьогочасний розвиток таборів Новиків. Він наявно виказав, яке значіння мають Табори для фізичного, морального, на ціонального та пластового виховання. Побут в Горганах, де здоровий гірський воздух, соняшна й холодна у Лімниці купіль, обильний, здоровий і не вишуканий харч, недалекі а часті прогульки, правильна руханка й гри, дали гарні висліди скріплення фізичних сил, а саме (як виказує лікарський звіт Д-р. Мандзика) скріплення серця й легенів, поширення грудної клітки, згрубіння м'язів рук і уд, значний прибуток на вазі та здоровий опалений вигляд.

Діти міста полишені звичайно на довгі вакаційні місяці без відповідної опіки забезпечує табір перед деморалізуючим впливом вулиці, Знову дітям заточенців й ученикам польських шкіл, дає змогу пізнати й вивчити історію Рідного краю, його побут, а в частих випадках і

його мову. Великий гурт дітей-однодумців розбудує в них почуття національної сили й гордості.

З пластової точки погляду Табір Новиків є не лише підготовкою чи вступом до табору юнаків, але дуже глибоко, хоч може на перший погляд непомітно, різьбить пластовий характер. У таборівиків слідна точність, підприємчивість, дбайливість про порядок комнати чи одежі, чемність, оживлення темпераменту, товарискість, гарт тіла й навикання до невигод і інше.

Дотеперішний аритметично-прогресивний розвій чисельности учасників Таборів Новиків говорить в першу чергу про конечність будови великого Табору Новиків, бо дотеперішні приміщення були або цілком невідповідні або, як Санаторія в Підлютому, хоч відповідні, непостійні. Зрозумів цю пекучу потребу наш Добродій Ексц. Митр. Шептицький відступаючи нам ще на цей рік Санаторію та віддаючи під будову Табору Новиків 9 моргів ліса між Соколом а Підлютом над потічком Тодором. Зрозуміла це й Верховна Пластова Команда приступаючи уже в цих місяцях до будови. Одначе головного слова зрозуміння ждемо від нашого громадянства, яке своїми щедрими дарами повинно дати доказ, що доля його молоді — а тим самим доля Наші йому не байдужа.

ОДНА З «ТИХ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ».

Як ми організуємо інструкторські табори Пластунок типу „Б“.

Сего року І. Кур. Ст. Пл-ок. »Ті, що греблі рвуть« — у Львові організує ІV. жін. пл. табір типу »Б« на Соколі. Приступаємо до його організування із точно виробленим пляном, основуючи його на власному досвіді минулих років та голосах критики наших пл. властей і тих громадян, що відвідували наші табори й що є зацікавлені (без упереджень) жіночим пластовим, з окрема таборовим рухом. Уважаємо своєю повинністю — поділитися зібраним матеріалом з усіми, хто бажав би організувати жін. пл. табори типу »Б« — і через те докинути цеголку до їх розбудови.

Приступаючи до організування такого табору, треба в першу чергу намітити: 1. Спеціальну ціль табору — а опісля — залежно від цього — 2. Місце табору (околиця, площа, розміщення). 3. Час тривання. 4. Число учасниць та їх якість (вік, пл. степень, теоретичну підготовку до табору).

Відповідно до вище наведених точок приступаємо до виготовлення пляну табору, до чого є вибрана спеціальна Таборова Комісія, яка творить два гуртки; один для пляну адміністраційно-харчевого, другий для пляну занять. Ця комісія складається з товаришок, які вже були в таборі й у відповідному напрямі працювали.

Гурток для адміністр. харч. пляну мусить точно ознайомитися із такимже пляном тов. Я. Весоловського (вид. Львів червень 1929 р.), намітити висоту таб. оплати, назначити речинець складання рат, чи ев. цілости оплат. Крім того подбати про джерела харчів, довіз, налагодити замовлення, врешті підшукати кухаря й зобов'язати його умовою. В склад цього гуртка мусить входити будуча харчева табору, як також скарбниця й магазинір. Та цих двох останніх можна й на таборі вибрати, чи змінити.

Гурток, який підготовляє плян праці — в першу чергу намічує предмети, пл. вмилости та зайняття, які увійдуть в програму табору, й підшукає (просить) Командантку, лікарку та інструкторок. Командантка стає відразу членом Табор. Комісії й бере участь (по можности) у всіх її сходах.

Сегорічний табір має за ціль — перевести повну підготовку II. пл. іспиту, а частинну III-го. Програма його ось яка:

1. Руханка (гри, забави, легка атлетика, купіль, плавання).
2. Прогульки.
3. Картознавство й теренознавство (слідження, підходження).
4. Знакування. Піонерка. Принагідна праця в таборі (порядок площі, сходів, дороги, ношення води, дров і т. д.).
5. Ратівництво й перев'язка.

6. Ватри. Гутірки — історичні, пластові, святочні, принагідні (веселі, дискусійні на біжучі іст. теми і т. п.). — Інструкторки, які вестимуть на таборі поодинокі предмети, намічують та опрацьовують відповідний матеріал, обчислюють кількість робочих днів і свят, та відповідно до того цей матеріал розділюють — зн. укладають поділ годин на кожну днину табору. Поділ годин мусить бути приготований на дні погідні й дощеві. При більшій кількості учасниць — треба поділити їх на групи, щоби рівночасно могли відбуватися ріжні заняття. Це улекшує працю інструкторам і е з більшим хісном для учасниць. При тім звертати увагу, щоби відповідно вихіснувати пору дня, а також щоб учасниць не перетомити.

Крім головних інструкторок, повинні бути готові й помічниці (заступниці): тоді можна вести працю меншими гуртами й через те з кращим успіхом. Прогульки вимагають окремого дня — (одного, чи більше) і окремого, точного пляну, який зладжує провідник. — Вся підготовча праця табору, яку веде Таборова комісія — починається щонайменше від Нового Року; всі пляни інструкторок, а також плян гутірок і самі гутірки мають бути готові на 1—2 місяців перед табором і віддані до розгляду Таб. Комісії — щоби ця мала ще час до ев. змін чи узуповнень. На 3—4 місяці перед табором, Комісія мусить оголосити у пл. часописях умови прийняття — кладучи велику вагу на теоретичну підготовку Пл-ок перед табором, в куріні в часі шкільного року, так, щоби вони на самому таборі могли віддатися тільки технічно-практичним заняттям — одних вчитися, у других вишколюватися.

Команду табору творить: Командантка, лікарка та інструкторки. А часть виконавчу — Булавний гурток, в склад котрого входить — обозна, писарка, скарбниця, харчева, магазинір, бібліотекарка й хро-

нікарка. В той спосіб організований табір має всякі вигляди, щоби осягнув свою ціль — т. зн. щоби виховав учасниць — під оглядом фізичного розвою, пластового вишколу, життєвого й товариського вироблення — на дійсних, добрих пластунок.

Замітка: Не згадано в статті про фонди на табір — поза оплатами, а це тому, що про них старається В. П. К. А коли й ми самі за ними ходимо, то з рамени В. П. К. — а не від Куріня!

СКАВТМ. В. КАРХУТ «Л. Ч.» (Львів).

Ремісництво в таборах.

(Дискусійна стаття).

Робити підсумки корисности таборового вишколу для пластунів-ремісників, ще за вчасно. Таборову школу на Соколі й по мандрівних пластових таборах (прим. по Волині) перейшли одиниці.

Мені відомо, що в пластових таборах в роках 1926—29. взяло участь пластунів ремісників і промисловців:

Табір	Тип табору	Рік	Кількість уч.	Курінь	Зам.				
Муж. таб. на Соколі.	Инстр. «Б»	1926	1	25					
			2	35					
		1927	1	50					
			1	27					
		1928	1	35					
			2	50					
			1	68					
			3	27					
			3	35					
			4	50					
» » » »	» »	1929	1	58	1 був тільки 1/2 табору				
			1	62					
		1929	1	50					
			2	84					
			Водний мандрівний по Волині	пластовий		1929	1	Клепарів	1 був тільки 1/2 табору
							3	50	
							2	84	
							2	84	

Були це одиниці, що переростали інтелігенцією й освітнім загалом. В таборах найшли вони доповнення вишколу так, як находять його в таборах пластуни середношкільники. Видаєність таборового вишколу для цих пластунів-ремісників піднесла їхнє практичне наставлення до життєвих питань і заправлення в самостійности, викликане життєвими умовами. По відбуттю табору ставали отці таборовики: курінними, членами Курінних Команд, провідниками, а то й впорядчиками нових ремісничих пластових Гуртків, котрі вели добре.

Заінтересування Пластом, а в ньому таборами, серед пласту-

нів-ремесників помітно велике. Кожний з тих, що вписались до Пласту мріє про їзду до табору. До табору пригтовляється з них багато цілий рік і щойно брак власного гроша (стипендій обмаль, як є які, то дається їх заслуженим, найкращим пластунам Куріня), або неспромога дістати відпустку від майстра на той час, перечеркує їхні пляни.

І тоді приходиться те розчарування Пластом, яке дає у висліді ту пливкість ремісничо-пластового матеріалу по Курінях. Ремісник бачить свою неспромогу вирватися на три тижні тревання табору з варстату, а теж заплатити значну як на термінатора, а то й челядника, суму грошей: таборову оплату.

Оце головні чинники, що примушують подумати про короткотривалі (оттак однотижневі) інструкторські табори для пластунів-ремесників, шатрові, зорганізовані так, щоби кожний пластун-ремісник міг пройти таборову школу, потрібну до II. пластової проби.

Такі табори міг би організувати для своїх членів, кожний сильніший ремісничий-пластовий Курінь, в околицях осідку Куріня, висилаючи до таборів В. П. К. тільки визначніші одиниці, або тих, що хочуть здавати III. пластову пробу, а могли би поїхати до згаданих таборів на власний кошт.

Інструкторів, з різних ділянок пластування, на так короткий час, за попереднім порозумінням, повинен би достарчити УУСП. Кошти удержання в такому таборі мінімальні, підготовка за те мусить бути солідна, не вільно стратити й пів години цінного тижня.

В програму такого однотижневого табору повинні би увійти:

1. Ідеологічно-організаційні гутірки при ватрах (ватра що другий день, отже 3. ватри).
2. Руханка, впоряд і пл. гри (що дня по 1½ год.).
3. Гігієна і ратівництво. (4. виклади і 3. практичні покази, разом 10. годин).
4. Стріляння з лука, фльоберту до цілі (щоденно 1. год.).
5. 3. південні теренові вправи.
6. Практична картографія й надавання депеш (12. годин, 3 рази в тиждень) азбукою Морзе.
7. 2. марші на 20 км. з до 10 кг. обтяження кожного пласт.
3. Будування кухонь, шатер, шаласів і т. п. (4. години).
9. Таборова господарка й її ведення (2. год.).

Таборовий лад, як на Соколі. Командантом табору є звязковий, обозним: курінний.

Оттакий загальний плян. Не вичерпує він цілоти, але бодай згрубуша зазнакомлює пластунів ремісників з методами й ціллю таборового вишколу.

Думаю, що організація таких таборів для звязкових ремісничих Курінів не буде представляти більших труднощів. Так, що небавом не повинно бути й одного ремісничого Куріння, котрий у чвертьрічному звіті не написав би: »В днях _____ уладили ми однотижневий табір на _____ за містом. Учасників в курін-

ному таборі було _____, на Соколі було _____ учасників».

Справа таборового вишколу ремісництва незвичайно важна й пекуча, бо від неї узалежнений в великій мірі дальший розвій ремісничого пластового руху.

SENIOR

В останні дні.

Травень 1930.

Мамути у Львові — Будуємо Пластовий Дім — Раз старші — Посвячення
Пл. Прапорів — Вовчі ями.

Пише Остап Вишня в однім із своїх незрівнаних фейлетонів: Оттакий у нас »шлях...« Костурбатий, кажете? Нічого! Він тихий, плохенький!.. Він із вибоями, а іноді через густий ліс... Але ми ним ідемо й ітимемо.. Куди? »Знаємо ми, куди!«

Тай нам — Пластові — приходиться йти таким шляхом, іноді й лісом густим, Зайшли й ми тепер у такий то ліс. Що перший ліс, то »мамути« з Бляхарської у Львові. Стали на чужу службу тай »гайда« чистити приділений їм участок від »українців« Вікинули Книгарню Рідної Школи, прийшла черга й на »мазепинський накоренок« — Український Пласт. Аж »Wiek Nowy« радується Отак то їм! Книгарня уступила »без бою«. З »накоренком« треба було піти в процес. Три інстанції »мамути« перейшли в один дух. Другі льокатори ждали б на ті вищі інстанції роки, та мамутам шлях не костурбатий, їм шлях і до Варшави не йде через густий ліс. Перейшли духом, а »гадя сорокاته« зпід пластового прапора засичало. 16. березня ще в останне на подвірю Ставропигії старої, пращаючи свою домівку. Спізали пісїт, спалили »трікольор« російський та одно »подобіє« мамута. А потім поліція на автах, крик і свист припадкової »публики« і... кров на тротуарах. Але гадя почало вже опускати домівку — розповзлось по цілому Львові. Хто в »Зорю« попав, хто під крила св. Юрія, хто до »Лисенкі« забрив, хто знову кудись. Остали ще »недсбитки«, які ще не найшли були собі приміщення. Тиждень-два й вони були би пішли. Та гадя треба по лсбі бити, найкраще тоді коли воно вигріваєється: в саму Страсну Пятницю, коли одна часть пластунів розіхалась була на свята, а друга — львівська держала стійку при Божих гробах по церквах, найстарший мамут прибрав асисту поліції, розбив сліпі-задні двері до домівки. Янкель et С-о, що були під той час, вилетіли »як з проци«, але ключів не дали. Річи замкнено, між ними наше любе — постачання й Молоде Життя. Nie honogowo ale zdrowo. Без задержання правних формальностей, без наказу румаційного і т. д. Але скажіть самі, чи гадя заслугоє на щось кращого?... Тей камінь лежав тиждень. В суботу 26. квітня »стан облоги!« Делегати зі суду, комісарі мамутів, поліція, чета робітників. Викидають Пласт! Товпа цікавих. Купа меблів на тротуарі й на бруку. Хтось хоче фотографувати. Поліція конфіскує апарати, арештують. Інтервенція усюди, усюди. Нема ради. Пращаєм домівку — сміється сонце весняне, йдем гуртом на нові квартири по цілім Львові, по цілім Львові.

А тимчасом повстав Комітет, який завдяки ВПП. Директорові »Дністра« Колтунюкові Ярославові скоро уконституовався й приступив до праці — до збірковій акції на фонд Пластового Дому у Львові. Він же; душа цілої акції. Читайте наші часописи, а самі здивуетесь, як гроші пливуть, а увійдете в Пласт, то тут щойно побачите пластові змагання, хто більше для сего діла зробить. І ось ліс рідшає — між деревами тут і там показується синя даль широких піль і ясного неба. Ми відітхнули — та чи спочили? Нас вабить синя даль і другий ліс... Ідем...

Раз старші!... Будують сеніорат. Основа — пластовий закон, надбудова — пластоє виховання й знання. Три нові степені: сеніор, сеніор-скавтмастер, сеніор начальний скавтмастер. На чолі сеніорату старий пластовий робітник-сеніор скавтмастер Іван Чмола. Має пляни — переведе реєстрацію всіх сеніорів — організує курс — табір на вакаціях, перешкіл Пластового Проводу. Десять днів серед чудових Горганів, десять днів пластового літа Чи треба кращої заохоти? 15. квітня 1930. все це постановлено на першому зїзді УПС. Запишім ту дагу!

На третій день Великодніх Свят Курінь ім. Кн. Ярослава Осмомисла в Стрию посвятить свій Пластовий Прапор. Гарний, гапцеваний Прапор з кн. Ярославом на лівому лиці. Скромне се свято хай буде на довгі роки пам'яткою стрийським пластунам! Дорога далека — а сили молоді. Гартуйте-ж Ваш юнацький дух! А все під Пластовим Прапором! Комуś Він може не вистарчас, може й забавкою видається. Нам Він усе! Та хай ті, що його за забавку мають, оставлять його в спокою, хай не вживають його для прикриття. А то приходять не раз дивуватися, як не раз самі пластуни (так вони й цінять Пласт!) копають «вовчі доли-ями» для нашої організації. В страстну суботу прим. арештовано біля Стрия одного ст. пластуна, що розвозив запрошення на посвячення Прапора 2-го К. УУСП, що мало відбутися 27. 4. с. р. Пишуть польські часописи, що найдено при нім летючки УВО-ї, які він теж розвозив. Труси, арешти в Стрию, Львові т. и. Мали найти навіть коверти з запрошеннями на Прапорове Свято, а в них побіч запрошення... летючка. Стереотипне... Коментарі злишині.

Отакій то наш пластовий шлях! Ох, кострубатий він не раз, кострубатий. Не дурно й Б. Повелл вчився на помилках, Тяжка то наука — але наука. І самі себе потішаєм. І знову ліс ясній й знову показуєяс ясне небо й синя даль...

УРЯДОВІ ВІСТІ В. П. К.

РІК ВИД. VI.

ТРАВЕНЬ 1930.

Ч. 3 (29).

Обіжник ч. 19/19. Реєстрація пл-ів (нок) за кордоном.

Взивається всіх пластунів (-ок), які перебувають поза межами Польщі зареєструвалися у ВПК та подати точні свої адреси найдалше до дня 1. червня 1930. Куріні, яких члени знаходяться за кордоном, обов'язані є зголосити їх у ВПК з поданням їхніх адрес. (Реф. зак. зв.)

Обіжник ч. 20/19. Відзначення.

Верховна Пластова Команда наділила в лютні, березні та квітні ц. р.:

а) **Похвальним Письмом:** 1) пл. Алексентія Андрія, 2) ст. пл. Андріішина Тадея, 3) пл. Білогубку Маврія, 4) ст. пл. Врецьону Евгена, 5) пл. Гладкого Володимира, 6) ст. пл. Карпевича Ярослава, 7) пл. Маду Северина, 8) ст. пл. Полотнюка Плятона, 9) ст. пл. Робака Льонгина 10) ст. пл. Ростковича Василя та 11) пл. Рудника Петра.

б) **Свастикою Заслуги:** 1) сктм. проф. Чмолю Івана, 2) сктм. Кархута Василя, 3) ст. пл. Врецьону Володимира, 4) ст. пл. Галібея Петра, 5) ст. пл. Івахнюка Антона, 6) ст. пл. Котовича Зенона, 7) ст. пл. Кліща Івана, 8) ст. пл. Маркуса Володимира, 9) ст. пл. Мойсеович Софію, 10) ст. пл. Мурської Володимира, 11) ст. пл. Полотнюка Евгена, 12) ст. пл. Сеніва Івана, 13) ст. пл. Тарнавського Омеляна та 14) ст. пл. Яєва Володимира. 15) сктм. Ст. Семенюка.

в) **срібним хрестом:** ст. пл. Далів Кекилю.

г) **титолом скавтамастра:** ст. пл. скоба Войчука Осипа Єрмила, ст. пл. скоба Сенева Івана.

г) **Свастикою Вдячності:** 1) дир. Вороневича, 2) о. Гаванськ:го та 3) д-ра Мандзика Михайла.

Обіжник ч. 21/19. Злківдовання одної справи. Від п. Гр. Салевича одержала В. П. К. таке письмо: До Верховної Пластової Команди у Львові.

Опираючи на слова ВШ. Панів Верховного Отамана й референта діяльності, висловлених у 305. числі часопису «Рада», які ають мені можливість повороту в члени УПУладу тоді, коли узгідно свої погляди з поглядами інших членів УПУладу в справі Пласту та потрафлю з ними співжити — прошу отсим прийняти мене знову у члени Українського Пластового Уладу.

Заявляю, що в повні погоджуюся з обов'язуючою ідеологією УПУладу; знаючи одначе, що поширена про мене думка, будьто би я був противний національному характерові УПУладу, — залучую туг посвідки укр. національних установ, які стверджуючи моє до них відношення, будуть посередним доказом безосновності цієї опінії.

Відносно могого конфлікту з провідом УПУладу, який довів до вичеркнення мене з членів Пласту, заявляю

що я ділав у повному пересвідченні правильності могого становища, в цілковитій згоді з моєю пластовою совістю та з почуття обов'язку. Оцінку методів могого ділання видаю в руки самій Верховній Пластовій Команді та згорю годжуся на її рішення в тій справі.

Мої пластові дані такі: Тут слідує дані. Дня 18. III 28 зівстав я вичеркнений ВП Кмдою з УПУладу на основі припису, що член, з яким інші члени Пласту не можуть дійти до порозуміння в пластових справах і який доконче намагається на сильно накинати іншим свій окремий погляд, не признаючи волі більшости, — мусить бути вичеркнений. — Остаюсь з пошаною Гр. Салевич. У Львові, дня 14. грудня 1929 р.

Прилога до вище наведеного письма: Додучено всі прилоги в оригіналі.

У відповідь на це письмо на сходинах ВПК 23. дня грудня 1929. р. рішено: «відповісти п. Салевичеві, що ВП Кмда може його прийняти, якщо він згодиться, щоби надіслана до ВПК заява була поміщена в пл. пресі. Крім цього прийнятий міг би бути тільки в степені пл. розвічника.

13. дня березня ц. р. наспіло до ВПК ось таке письмо: До Верховної Пластової Команди у Львові. Заявляю, що годжуся на услівя повороту до УПУ, поставлені мені ВПКмдою в письмі з дня 29. 12. м. р. ч. 112/19, прохаю їх виконати, а мені дати формальний дозвіл на вступлення в члени УУСП. Подання о прийняття наміриво внести до 5. К. УУСП у Станиславові. Львів, дня 9. березня 1930. З належною пошаною Гр. Салевич.

Обіжник ч. 22/19. Репрезентація ВПК і її установ. ВПК подає отсим до відома, що всі пластові Куріні й Зв'язки при уладжуванні посвячень прапорів і подібних торжеств повинні вважати своїм обов'язком запросити ВПК, її установи та Команди Уладів на сі торжества. Не можуть одначе рахувати в таких випадках на датки ВПК, її установ та Команд Уладів. Датки такі обтяжили би значно бюджет ВПК при зростаючій кількості таких свят; датки, які вплинули би при такій нагоді від репрезентантів ВПК, її установ або Команд Уладів, належить вважати як особисті датки репрезентуючих осіб.

Обіжник ч. 23/19. Реєстрація ст. осіб у Пласті. По рішенням Зізлів приступає ВПК до налагодження справ скавтамастрів, зв'язкових і ст. осіб зайнятих

у УПУ. Тому взивається всіх відповідально зайнятих, а неприналежних до УУСП, передусім усіх скавтамастрів (теж із УУСП) до кінця травня с. р. прислати до ВПК (адреса Северин Лєвицький — Львів на Байках ч. 17) свої докладні адреси, звання вік, заняття в Пласті, пл. відзначення й титули з датами, пл. іспити згл. своє пл. знання (відбуті курси, табори, поїздки, прочитання пл. літератури тощо). В письмі зазначити, чи зареєстрований бажає вступити до Пл. Сеніорату. Хто ще правильника УПС не одержав, хай зголоситься, то одержить. Скорє й докладне виконання цього стане мірою пластової карності Реферат УПС

Обіжник ч. 23/19 Пластов. Курс-Табор. УПСеніорат приступає с. р. до zorganizовання Пластового Курсу-Табору для усіх зв'язкових, скавтамастрів і взагалі старших людей, зайнятих у Пласті. Курс триватиме біля 10 днів у м. серпні, а відбудеться правдоподібно в Підлютім. Кошта одержання біля 3 зол. в добу. Виряд таборний пластовий. Мета курсу: засвоєння зглядно доповнення відомостей з поля пл. техніки, методики й ідеології. Кожен учасник (ця) обов'язаний пізнати наперед головні пластові підручники, список яких на бажання висилається. Зголошення посылати на адресу команданта УПС проф. Чмоли І. Яворів (укр. гімназія). Реферат УПС.

Обіжник ч. 24/19 Справи Новиків. Згідно з обіжником ВПК ч. 2/19 з 22/11 1929 в справі реєстрування Гуртків Новиків існуючих при Курінях УУПУ зголошено досі тільки 2 такі Гуртки при 2. Курінях. Всі інші Куріні не виконали приказу, хоч Кмді УУН відомо, що при багато Курінях УУПУ існують такі гуртки. Кмда УУН зазначає, що до таборів Новиків прийматиме тільки Новиків з Гуртків зголошених в Кмді УУН, а в ніякому випадку новиків з Юнацьких Курінів.

ВПК звертає ще раз увагу на повний обіжник і доручає ОКПмдам допильнувати виконання цього приказу усіми Курінями УУПУ. Реф. орг.

Обіжник ч. 25/19. Обласний Пластовий Табор Юнаків на Соколі. (Організує III. К. УУСП. Лісові Чортки)

1. Табор триває від 30. VII. — 27. VII. 1930 р.
2. Число членів обмежене до 150 Пластунів. Приймається в першу чергу

- тих, які скорше надішлють своє зголошення.
3. Таборова оплата вносить 50 золотих платників в 3-х ратах:
Рати: I. до кінця травня в сумі 15 зол. враз зі зголошенням. II. до 15 червня в сумі 15 зол. III. в таборі в сумі 20 зол.
 4. Вимоги: I. скінчених 14 літ. II. степень пласт. учасника. III. Теоретична підготовка до II. пласт. іспиту. VI. Дозвіл родичів згл. опікуна. V. Фізичне здоров'я, стверджене лікарем (шкільним) VI. Особистий повний таборовий виряд.
 5. Виряд: Кожний пластун бере зі собою до табору: 1. пласт. виказку, 2. особисті документи, 3. приписовий повний пластовий однострій, 4. запасове білля на 4 тижні, 5. руханкові мешти, сандали ітп. 6. чорні руханкові штани і білу руханкову сорочку (без рукавів), 7. светер теплий сурдут, або плащ, 8. теплий коць, 9. простирало, 10. рушник і мило, 11. щітка й порошок до зубів, 12. прибори до голення й чесання 13. голка й нитки, 14. щітки до чистення убрання й взуття, 15. паста або вазеліна до черевиків, 16. їдунка, 17. ложка, ніж, вилки, 18. олівець і два зшитки, 19. запасові шнурівки до черевиків, 20. шнурки й дроти 21. сінник без соломи. Звертається увагу, що черевики мають бути сильні, бо в таборі буде багато мандрівок і теренових вправ.
 6. Доручається брати: сокири, молотки, пилки, прогульковий виряд (шатра, казани, лопатки), музичні інструменти (гітари, мандоліни), спортивний виряд. Зв'язкові подбають, щоби кожних шістьох членів з одного куріння взяло зі собою: 1. одну електричну ліхтарку, 2. компас, 3. карту «Пороги» (1:75,000).
 7. Зголошення: Зголошення слати до кінця травня 1930 р. на адресу: Ярослав Макарушка, Львів, Пелчинських, 2. Враз зі зголошенням слати посвідку від звязкового, що даний пластун має сповнені всі вимоги. Пластуни які придуть до табору, а будуть мати словених вимог, будуть з табору усунені. Зголошення слати з табору усунені. Зголошення слати, як прищеться рівночасно з ратою I. рату. Всі таборовики які будуть до 3 днів не вирівнають генеральні будуть з табору усунені. Всі ввідвчальні за додержанням пластових вимог. З окрема подбають щоби більші групи брали зі

собою прогульковий і мандрівний виряд.

9. Всі запити, письма гроші й др. слати на подану адресу! — Дальші загальні інформації будуть подає в пласт. пресі.

Обіжник ч. 26/19. Обласний Табор Пластунів на Соколі. Організатори: I. К. У. С. П. «Ті, що Греблі рвуть» у Львові,

1. Табор треватиме від 3/7 до 30/7 1930. р. виключно.
2. Вожд Табору Ст. Пл. Кекилія Паліїв.
3. Вимоги прийняті:
 - а) скінчених 15 літ життя.
 - б) степень пластуни учасниці.
 - в) теоретична підготовка до II. пл. іспиту (посвідка звязкового).
 - г) добра опінія звязкового.
 - г) дозвіл родичів згл. опікунів.
 - д) свідоцтво здоров'я (по вказовому зразкові).
4. Таборова оплата вносить 50 зл. Рати 1—15 зол до 30 квітня ц. р. 2—15 » » 30 травня » 3—20 » в таборі.
5. Першенство мають пл. котрі ще не мають відбутого табору й ті, котрі скорійше зголосяться. — Зголошення до табору враз з першою ратою слати на адресу: С. Мойсеович Львів, Якуба Ст. (Jakóba Strzemię 15.) партер куди звертатися по всякі інформації.
6. Кожда пластунка бере зі собою до табору: 1. пластова виказка, 2. особисті документи, 3. дозвіл родичів, 4. свідоцтво здоров'я, 5. карта спеціалка (Пороги), 6. приписовий однострій: шапка, хустина, блюзка, штаниці, спідничка, пояс, наплечник, палиця, светер, скарпітки, черевики в добрім стані на низьких запятках, 7. на щодень однострій, 8. запасове білля й шнурівки до черевиків, 9. руханкові капці, сандали або мешти, стрій рух. (білий трикот, чорні короткі штаниця) 10. Купелевий стрій, II. верхній одяг (плащ або куртка), 12. фартушок, 13 біла хустина на голову, 14 сніник, 15. два коці, 16. простирала, 17. рушники мило, 18. щітка до зубів і порошок, 19. гребінь і щітка до волосся, 20. голки й нитки, 21. їдунка й горнятко, 22. ніж вилки, ложка, 23. дві стирки, 24. мішочок і шнурки, 25. сирники, 26. олівець і більший зшиток, 27. свиставка. Поручається брати: електричну ліхтарку, листовий папір, картки й поштові значки, фотографічний апарат, музичний інструмент, співанник »Сур-

ма», далековид, компас, годинник, полеву фляшку, подушку.

Кожний гурток (7 пластунів того самого Куріння) бере зі собою до табору. 1. ліхтарня, 2. шатро, 3. малий казан на прогульку, 4. полеве відро, 5. мішок, 6. ливна 5 метрова, 3. аптичка, 9. спортове приладдя, 10. сокирка, 11. дві лопатки, 12. цвяхи (ріжні) 13. хорувочки до знакування. (Рефер. табору)

Справлення помилки: В попередних Ур. В. помилково подано: Обіжник 16./19. Клясифікація таборів 1-24 р. — має бути: Обіжник 17./19. Клясифікація таборів 1929. р.

За згідність:

Богдан Ластовецький, Чорноморець, секретар ВПК.

3 ПЛАСТОВОГО СВІТУ

Пласт у Аргентині.

До сих нечислених пласт. організацій, що надсилають нам, незареєстрованим у Інт. Пл. Союзі, свої видання у обмін належить м. і. організація аргентинських пластунів т. зв. «Boy Scouts Argentins.» Аргентинський Пластовий Улад є признаний державою за один із офіційних способів виховання й диятого дуже поширений. Почесним президентом А. П. У-ду є президент республіки, а властивим начальником уладу є генерал Север Торандо, молодий енергійний мужчина. До Верховної Пл. Ради, що проводить А. П. Уладом належить до 50 поважних генералів, офіцирів, інженерів, лікарів, урядників і т. п. Крім почесного президента має ще А. П. У. Колегію почесних членів провуду, до якого належить міністер освіти, оба президенти законодавчих палат, губернатори провінцій, шеф поліції, президент Педагогічної Ради і т. п. Верх. Пл. Рада вилонює й назначує Директорію (ВПК), що властиво веде Улад. А. П. У. видає місячник El Scout Argentino, що виходить у Буенос Айрес великою вісімкою у 32 ст., видав. люк-сусово. З него то черпаємо наші відомості про А. П. У. Працю ведуть строго по методі й вказівкам Бі Пі.

АПУ повстав ще перед війною в 1914 р. одначе розвинувся й набрав значіння шойно по війні й то доперва головню в рр. 1925-1930. З 1914 р. існує ще відділ водних пластунів у Пуфто Вельграно. Нині відділів водних пл. є досить багато. Відділи (las companias) чисел не мають тільки назви по патронам або символічним знакам. Відділи одної політ. адміністративної провінції лучаться в пласт. округ. Пласт. округ Буенос Айрес числить 36 відділів. Су-

даци по знимкам і статтям з S. A. АПУ звертає велику на виховання фізичне й практичне.

Z. H. P.

На Верховнім Зїзді Z. H. P. 28 і 29 грудня 1929 р. в Варшаві вибрано новий заряд. Президентом став Володислав Солтан, б. міністер у кабінеті перед переворотом а потім воєвса варшавський. Працював м. и. в рефераті таборів, а від б. през. Войцеховського дістав свастіку владности, командант квартири мужеської Ст. Седлячек а жіночої Ганна Дидинська, секретар Іван Грабовскі. Зїзд покликав до життя комісію перебудови Z. H. P., яке має виділити гарцерки в окрему організацію. Має се статися на Надзвичайнім Зїзді 26 і 27 квітня с. р.

На Зїзді особливих дискусій над звітами не було, зате при ухваленню поставлених резолюцій. І так ухвалено резолюцію, що ZHP є організацію польської молоді християнської. Організація зложена з більшої часті католиків, але й інші обряди христ. мають повну свободу віри. Зїзд застерігся в другій резолюції, що закиди партійности (в бік енденції) не стійний. В третій резолюції Зїзду стверджує потребу співпраці з владою державною при повній автономії у справах персональних і організаційних. Ухвалення сих резолюцій вже вказує на головні напрямні діяльності ZHP і на внутрішній тертя, так що здержується від своїх уаг.

№ 2 «Narcistrza» за р. 1930 приносить вістки, чим займається головна квартира ZHP. З них довідуємося, що відділ загальний збирає, доповнює й порядкує матеріяли про декотрі »organizacje mniejszościowe».

Centr. Komisja Dostaw, ro

ловне польське пластове посталення, докотилося до того, що на Зієді для його ратовання треба було вибрати окрему Комісію. Harscmistrz, що досі виходив на кошти С. К. D. перейшов на кошта й управи Naczelnictwa ZHP. В зв'язку з сею кризою перестав виходити в половині 1929 р. журнал для молоді в Варшаві Harscerz. Велися переговори, щоби получить його з найстаршим часописом Skaut у Львові. Переговори не довели до нічого. Skaut вийшов уже в 1930 р. окремо, окремо має виходити журнал Strażnica Harscerska. Через сей часопис, що стояв у опозиції до заряду ZHP, прийшло навіть до суду чести, бо Strażnica зістала властями ZHP заборонена. Верховна Рада покликала окрему комісію для провірки, чи Strażnica виходить редагована неприхильно для ZHP, чи ні. Сі й інші ще справи вказують, що у владі ZHP моментально перехрещуються впливи двох груп, що так ярко значують нині в цілмі польським суспільстві. Далеко йому нині до чесно-скристалізованих, ідеологічних підстав організації, що претендує грати домінуючу роль в житті польської молоді.

— Головна квартира ZHP організує літом с. р. прогульку до польських ко-

льоній у Боснії в Югославії, яка має відвідати Загреб і побережжя дальма-тинське. — Конференція ст. пластунів ZHP відбудеть с. р. 25-31. серпня ма-бути на Поморю.

Старші пластуники ZHP організують свій табор с. р. на Покуттю. Організує головна квартира жіноча.

17. 4. 1929 р. відбулася 3-а конфе-ренція польських водних дружин пла-стових. Діяльність польських водних дружин пласт. розтяглася на 18 сере-довищ. Із них делегатів на конференцію вислало 13 середовищ. Найкраще роз-вивається справа водного пластування на Познанщині. Репрезентація здобула в міжнародних водних змаганнях пла-стових над Болотним Озером на Ма-длярщині перше місце. Виступили вони там з вітрильниками з власних варста-тів (Урсенів к. Варшави). Літом 1928 р. 39 дружина варшавська зробила випра-ву на Чорне Море Дунаєм Уладжується багато таборів головно над озерами Вігри й Севри (на Сувальщині) й над Балтійським Морем. 3-я конф. покли-кала 2 комісії: для справ організацій-них і для підготовки 2 зльоту водних дружин пласт. в літі 1929 в Познані. (Morze 1929 NN 4-5.)

ОГЛЯД ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

»Le Chef«. Bulletin mensuel des Chefs Eclaireurs de France. Місячник Проводу Пластунів Франції. IX рік видання 2-а серія Nr 93 за січень 1930.

Зміст: Вальц: Ідеальний провід-ник к. Автор жадає від провідників, 1) щоби вони поставили високі вимоги пласт. виховання до себе в першу чергу 2) щоби були все й усюди безінте-ресовні, 3) щоби визначалися тактом, 4) щоби були справедливі 5) щоби в по-требі задержали повагу й строгість, 6) щоби вчинки їх були енергійні та по-слідовні 7) вироблювали у собі дар пред-виджування 8) а від пластунів ждали сповнення вчинків, які вони самі на їх місці могли би сповнити. Брош: Вра-жіння з Капті або математика «Блідого Лиця». Опис інстр. табору

й душевих у нім переживань одної при-хильниці (Бк. Л.) Льеонець: Прире-чення пласт. провідників. Опис церемоніялу приреченим в Льеонській Пласт. Округі. П. Тей: Пляновість у вихованню фізичнім у Пласті. Автор жадає ділити при руханці курінь на 3 часті після віку, здоров'я, профе-сії й по висліді трибою. П. Тей: По-дрібна програма півгодини руханки в пластовім куріні. Автор на міну-ти вчислює, які проводити вправи. Краєвий комісар Андре Лесрєвр: Краєвий табор пластунів Франції (Альнсар 13-27 квітня 1929) Інформації. Комісія спортова: Програма пла-стових змагань для юнаків 14-16 літ і юн. понад 16 літ. до 18. для та-борників у Альнсарі над морем.

Одинока найліпша й своє- рідна паста до взуття „ЕЛЕГАНТ“ консервує шкіру. Уживайте лише цю пасту.

Адреса: Львів, Кордецького 51. Число телефону 60-04.

Вашим завданням

є теж попирання рідного промислу й тор- говлі, бо це основа народнього добробуту.

Розповсюднюйте збут масла й набілу

„МАСЛОСОЮЗУ“

Причинюйтеся

до оснóвування молочарських коопера- тив, як членів

„МАСЛОСОЮЗУ“

Найкорисніше, найпевніше й найлегше умістите свої ошадности в золотих або долярах в

КООПЕРАТИВНІМ „ДНІСТЕР“

БАНКУ у Львові, вул. Руська ч. 20. Телеф. ч. 5-57 і 80-50

Опроцентування вкладок різдвяних, феріяльних, приданого й на усамостійнення вище від опроцентування звичайного. Вкладчикам з провінції висилає Банк для надсилання вкла- док ошадностей безплатно складанки Почтової Каси Ошад- ности.

За вкладки й їх опроцентування ручить Банк цілим своїм майном, яке складається з 3-ох реальностей у Львові і двох більших посілостей поперх 2.000 моргів.

Зі зложених ошадностей уділив Банк в минулому році пози- чок поперх 6,000 000 зл. переважно селянам на купно грун- тів, відбудову будинків, докуплення інвентару і т. п.

Вкладки почавши від 1 зл. приймає Банк щоденно від год. 8:30 до год. 2:30, а в неділі й свята від год. 10—1.

Приймається передплату
на новий педагогічно-ідеологічний часопис

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

III Виходитиме неперіодичними випусками 5 разів в рік, в об'ємі по 1—2 аркушеві друку. Ті, що зложать відразу цілорічну передплату одержать даром **Пластовий Календарець** на рік 1930, що містить багатий пластовий матеріал (116 ст.).

III обговорюватиме справи новітнього виховання молоді в нас і за границею, зокрема подаватиме й зясовуватиме головні й підставові напрямні пластової ідеології й виховання.

III подаватиме інформації з поля методики пластової праці, обговорюватиме справи пластово-організаційні й приносить вісті з життя цілого Укр. Пластового Уладу й всіх інших пластових організацій цілого світа. Обговорюватиме пл. книжки й часописи, міститиме пл. бібліографію.

III звязуватиме Укр. Пласт тісно з усенароднім українським життям, із його минулим і майбутнім, розглядаючи укр. пластове життя на тлі життя цілого Українського Народу та його ідейних поривів до кращого завтра.

III приносять свою увагу економічному двигненню Укр. Народу, уважаючи економічну силу як одну із конечних предумов гарного успіху в житттю одиниць і цілих народів і створення життя радісного, здорового пласт. світогляду.

III міститиме розпорядки, прикази, інструкції та інформації Верховної Пластової Команди, яка з рамени Укр. Тов. Охорони Дітей проводить працею в Укр. Пл. Уладі.

Передплата виносить: річно 3 зл., піврічно 1.50 зл., одно число коштує 60 сот.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Шашкевича 5.